

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

 VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKÝCH KOMUNÍT

Mgr. Ľudmila Vasilová

Pracovné listy k Čítaniu hrou

O repe

2014

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: Mgr. Ľudmila Vasilová

Kontakt na autora UZ: ZŠ Telgárt, č. 68, 976 73 Telgárt

Názov: Pracovné listy k Čítaniu hrou Orepe

Rok vytvorenia: 2014

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Klajbanová Marta

ISBN 978-80-565-0795-7

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inkluzii marginalizovaných rómskych komunit.

Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie.

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Ťahal dedko repku

Kde bolo, tam bolo, bol raz jeden dedko. Tento dedko mal krásnu veľkú záhradu, v ktorej pestoval všetjakú zeleninu a chutné ovocie. Raz vyšiel dedko pred dom nadýchať sa čerstvého vzduchu. Bola jar, vtáčiky spievali, zem voňala. "Ako je dneska krásne!" pochvaloval si dedko. Nevdojak siahol rukou do vrecka nohavíc, a tam - semienko. Kto vie, kde sa tam vzalo! Dedko spravil vo vlhkej zemi jamku a semienko do nej opatrne, ale o-pa-trne vložil. "Kto vie, čo z teba bude!"

Semienko utešene rástlo. Najprv pustilo korienok, potom z neho vyklíčili lístky. Dedko ho polieval a okopával, ako najlepšie vedel. "Čo len z teba vyrastie?" spytovať sa neraz. Semienko rástlo, lístky sa mu veselo zelenali, a keď sa pod nimi začalo zaokrúhľovať biele bruško, to už dedko vedel: "Zasadil som repku!"

Repka rástla a rástla. Najprv bola maličká, potom väčšia, a napokon taká obrovitánska, že podobnú ešte svet nevidel. Čahal repu, čahal, najprv len trošku, a nič. Potom viac, a napokon z celej sily, ale repa držala mocnými koreňmi v zemi ako prikovaná. "No počkaj, ved' t'a ja dostanem!" zlostil sa dedko, ba aj nohou dupol, ale nepomohlo. Pozbierané všetky sily, uchopil šticu zelených listov a čahal, čahal, čaháááál... ale vytiahnuť ju nijakovsky nemohol. "Sám to veru nezmôžem," povzdychoval si. "Potrebujem pomoc."

Zavolal teda babku. "Babka, prosím t'a, pod' sem na chvíľočku, pomôž mi vytiahnuť toto repisko!" Babka v kuchyni piekla buchty, ale keď začula, že treba dedkovi pomôcť, ochotne príbehla. "Repu? A ktorú?" spýtala sa. "Ktorú, ktorú... no predsa túto opachu!" rozhodil ruky dedko. Babka si šikovne vysúkala rukávy a chytala dedka okolo pása. Čahá dedko repu, čahá babka dedka. Čahajú, čahajú, no repu vytiahnuť nemôžu. "Ej veru, ešte nás nie je dosť!" povedal dedko a obzeral sa, kto by im mohol pomôcť.

Práve vtedy šla okolo vnučka Zuzka. "Zuzka, nože pod' sem, moja!" volala ju babka. Zuzka zavoňala babkine buchty a nazdala sa, že ju babka volá zamaškrtiť si. Ochotne príbehla a spýtala sa: "Pomôžem vám s tými buchtami?" "S akými buchtami? S repou pomáhaj, buchty budú až potom!" Vnučka až vtedy zbadala obrovskú repu. "Jej, tá je obrovská! Ako ju vytiahneme?" zvolala. "Spoločne sa nám to hádam podarí!" povedal dedko odhodlane. "Tuto sa postav, Zuzka, za babku, a ty babka, zasa za mňa!" povedal dedko a mocne chytil repu za zelenú šticu. Babka sa postavila za neho a chytala ho okolo pása. Zuzka sa postavila za babku a tiež ju chytala okolo pása. Dedko sa nadýchoval a povedal: "Čahajme" teraz! Všetci traja sa zapreli, ako najlepšie vedeli, a potiahli. Repa sa ani nepohlala. "Ešte raz!" skríkol dedko.

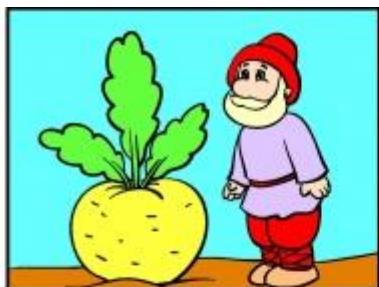
Potiahli teda ešte raz, dedko repu, babka dedka, vnučka babku, ľahajú a ľahajú, ale repu vytiahnuť nemôžu. "Ešte je nás málo," povedal dedko a trochu odfúkol.

"Aha, tamto beží Dunčo," povedala babka. "Dunčo, Dunčo!" zvolala Zuzka. "Pod' nám pomôcť repu vytiahnuť!" Dunčo ochotne pribehol a zavrtel chvostíkom. Dedko ho potľapkal po huňatom kožuchu. "Postavíš sa tuto za mňa, ja za babku, babka za dedka, a budeme ľahať, rozumel si?" vysvetľovala Dunčovi Zuzka. Dunčo zavrtel chvostíkom, že rozumel. A tak sa zasa postavili: prvý dedko. Za ním babka. Za ňou vnučka, A na konci Dunčo. "Teraz!" skríkol dedko a potiahol z celej sily. Aj babka potiahla z celej sily. Aj vnučka potiahla z celej sily. Aj Dunčo potiahol z celej sily. Ale repa držala ako prilepená. "Ešte raz!" zavelil dedko, a tak všetci ľahajú - dedko repu, babka dedka, vnučka babku, psíček vnučku. Ľahajú, ľahajú, vytiahnuť nemôžu. "Málo nás je," povedal dedko a obzeral sa, koho by ešte zavolal na pomoc.

"Mňau!" ozvalo sa spoza plota. "Mňau, mňau!" "Murka!" potešíl sa dedko. "Ideš ako na zavolanie. Nože sa postav tuto za Dunča, a keď poviem ľahajme, tak potiahneš aj ty, rozumela si?" "Mňau!" odpovedala Murka a lenivo sa pretiahla. "Nechcem počuť nijaké výhovorky!" prísne povedal dedko. "Už sa aj postav za Dunča! Keď sa všetci pousilujeme, iste sa nám podarí repu vytiahnuť." Čo mala Murka robiť, keď nechcela nahnevať dedka? Neochotne sa postavila za Dunča a opatrne sa chytila jeho huňatého kožucha. "Poriadne ho chyt!" povedal dedko. "Neulievaj sa!" Murka teda chytila Dunča mocnejšie. "Tak to je správne!" pochválil ju dedko. "A teraz sa pochytáme aj my ostatní." A tak sa pochytali - dedko repu, babka dedka, vnučka babku, psíček vnučku, mačka psíčka. Ľahajú, ľahajú, ale tú potvorskú repu nie a nie vytiahnuť! "Ešte!" volá dedko. Všetci zabrali z celej sily. "Ešte trošku! Tuším sa kústiček pohla! Nože sa pochlapte, už stačí len máličko!" Všetci ľahali a ľahali, a cítili, že už naozaj stačí len máličko. Vtedy z diery vykukla myška.

"Nože, Hryzka, pod', prosím ťa, pomôž nám repu vytiahnuť!" poprosila babka. "Písk!" vypískla myška a vrtko vybehla z diery. "Sem sa postav, za Murku!" Myška sa poslušne zaradila za Murku a zadívala sa na dedka čiernymi lesklými očkami ako koráliky. "Výborne!" povedal dedko. "A teraz všetci spolu ľaháme a ľaháme!" A tak ľahali a ľahali - dedko repu, babka dedka, vnučka babku, psíček vnučku, mačka psíčka, myška mačku. Ľahali a ľahali, až sa im z kečky parilo. Dedkovi od námahy vystúpil na čelo pot. Babka fučala ako parná lokomotíva "uf, uf, uf!" Vnučka zaťala zuby, zavrela oči a líca jej sčerveneli ako paradajka, ale babku nepustila. Dunčo ani nedýchal a ľahal, čo mu sily stačili. Murka sa tiež usilovala, hoci sa jej sprvoti ani trochu nechcelo. A myška - drobučká Hryzka - tej skoro vyliezli oči navrch hlavy, ale nepustila. Zrazu repa začala pomaly, pomaličky povoloňovať.

"Už to budéééé!" zvolal dedko. "Nevzdávajme sa!" fučala babka. "Ešte kúsok!" dychčala vnučka. "Hav, hav, hav!" tŕhal psíček. "Mňau, mňau, mňau!" usilovala sa mačička. Myška si ani nič nepomyslela, ani nič nepovedala, len poriadne potiahla. Repa odrazu urobila hop! A bola vonku. Všetci sa prekopŕcli - dedko na babku, babka na vnučku, vnučka na psíčka, psíček na mačičku a mačička na myšku. Ale tú obrovskú repu, tú predsa len vytiahli! To bolo radosti!

2. Napiš postavy, ktoré vystupovali v rozprávke O repe.

3. Ako sa volali jednotlivé postavy z príbehu?

Babka _____

Dedko _____

Vnučka _____

Psík _____

Kocúr _____

Myška _____

4. Čo je to priama reč?

- a) je to obrázok k rozprávke
- b) je to hovorená reč postáv z rozprávky
- c) je to autor rozprávky
- d) sú to spoluhlásky

5. Spočítaj kol'ko opytovacích viet je v texte?

- a) 25
- b) 2
- c) 9
- d) 35

Pixmac.com 13941991**6. Kol'ko je rozkazovacích viet v texte?**

- a) 46
- b) 40
- c) 10
- d) ani jedna

Pixmac.com 12184237**7. Nájdi v osemmerovke slová z príbehu O repe.**

D	M	P	K	O	C	Ú	R	J	N
O	M	Y	Š	K	A	M	M	B	I
D	A	P	L	N	D	S	U	A	T
U	J	O	R	E	P	E	R	B	H
N	L	M	N	K	L	P	K	K	R
Č	C	Z	U	Z	K	A	O	A	Y
O	U	A	G	Z	V	O	K	L	Z
M	P	D	E	D	K	O	M	P	K
K	R	L	I	A	D	G	Z	Y	A
Ť	L	Z	P	P	A	P	S	Í	K

8. Vypíš z textu 2 priame reči.

9. O ktorom ročnom období sa rozpráva v úvode rozprávky?

- a) jar
- b) jeseň
- c) zima
- d) leto

10. Vymysli rýmy na tieto slová

Mačička _____

Myška _____

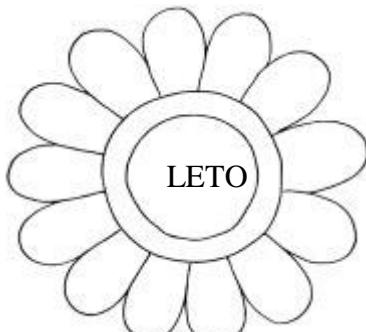
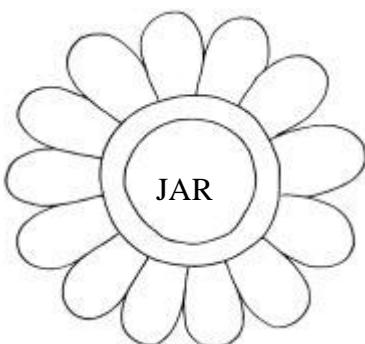
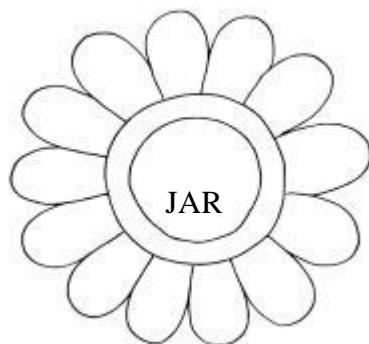
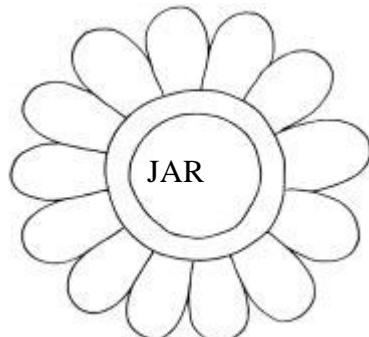
Psík _____

Dedko _____

Babka _____

Hryzka _____

10. Spoj obrázky so správnym ročným obdobím.

11. Nájdi a vypíš z textu zdrobneniny.

Semienko utešene rástlo. Najprv pustilo korienok, potom z neho vyklíčili lístky. Dedko ho polieval a okopával, ako najlepšie vedel. "Čo len z teba vyrastie?" spytoval sa neraz. Semienko rástlo, lístky sa mu veselo zelenali, a keď sa pod nimi začalo zaokrúhľovať biele bruško, to už dedko vedel: "Zasadil som repku!"

12. Koľko členov rodiny vystupuje v rozprávke?

- a) 3
- b) 6
- c) 5
- d) 8

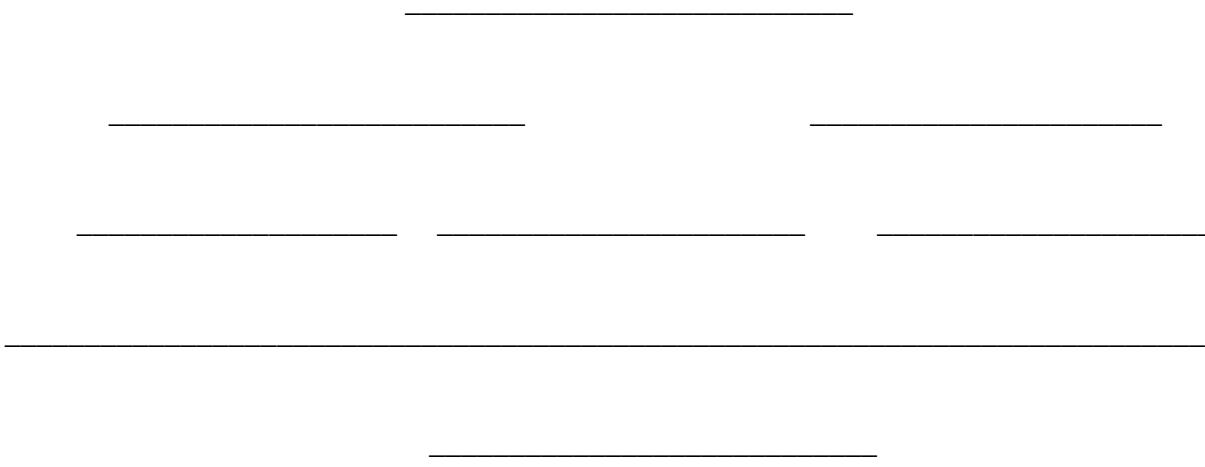
13. Oprav vety podľa rozprávky O repe. Vety prepíš.

Kde bolo, tam bolo, bol raz jeden **gazda**. Tento **gazda** mal krásnu veľkú záhradu, v ktorej pestoval všetlijakú **zver** a chutné ovocie. Raz vyšiel **gazda** pred dom nadýchať sa čerstvého **vody**. Bola **zima**, vtáčiky **lietali**, zem voňala. "Ako je dneska **škaredo!**" pochvaľoval si dedko. Nevdojak siahol rukou do vrecka **košele**, a tam - semienko. Ktovie, kde sa tam vzalo! Dedko spravil vo vlhkej **hline** jamku a semienko do nej opatrne, ale o-pa-tr-ne vložil. "Ktovie, čo z toho bude!"

14. CINQIN podľa vzoru vytvor cinqin na tému rodina:

Rodina je pocit bezpečia.

Domov

15. Červenou farbičkou zakrúžkuj v texte mäkké spoluohlásky.

"Nože, Hryzka, pod', prosím ťa, pomôž nám repu vytiahnuť!" poprosila babka. "Písk!" vypískla myška a vrtko vybehla z diery. "Sem sa postav, za Murka!" Myška sa poslušne zaradila za Murka a zadívala sa na dedka čiernymi lesklými očkami ako koráliky. "Výborne!" povedal dedko. "A teraz všetci spolu tăháme a tăháme!" A tak tăhali a tăhali - dedko repu, babka dedka, vnučka babku, psíček vnučku, mačka psíčka, myška mačku. Tăhali a tăhali, až sa im z kečky parilo.

16. Čo do riadku nepatrí? (podľa počtu slabík, zakrúžkuj nehodiace sa)

- a) dom, jar, myš, kravička
- b) dedko, babka, vnučka, rodičia
- c) rodičia, ovocie, jabĺčka, Hryzka
- d) zelenina, Dunčo, zasadila, koráliky

17. Doplň do textu vhodné slová. Môžeš si pomôcť textom.

V rozprávke o repe vystupujú dedko, babka, vnučka Zuzka, psík _____, kocúr _____, myška _____. Dej tejto rozprávky sa odohráva v ročnom období _____. Najprv repku ĭhal _____. Ten si zavolal na pomoc _____. K babke a dedkovi prišla vnučka _____. Potom _____, _____ a nakoniec _____. Najmenšie zvieratko z tých, ktoré prišli pomôcť je _____.

18. Napíš, čo sa stane so semienkom ked' ho zasejeme.

19. Doplň ?, ! alebo .

Ako je dneska krásne____ Čo len z teba vyrastie____ Vtedy z diery vykukla myška____
S akými buchtami____ Čahajú, ĭhajú, no repu vytiahnuť nemôžu____ Pozor____ Kedy príde myška Hryzka____ Zasmiala sa babka____ Rýchlo utekaj____ Čahali ste silno____ Počkaj ____ Nakoniec sa im to podarilo ____ Všetci boli spokojni____

20. Napíš k slovám zdobneniny

repa -
dom -
myš -
dedo -

strom -
rastlina -
semeno -
búda -

21. Oprav vety.

Dedko s ľahajú babkou repu.

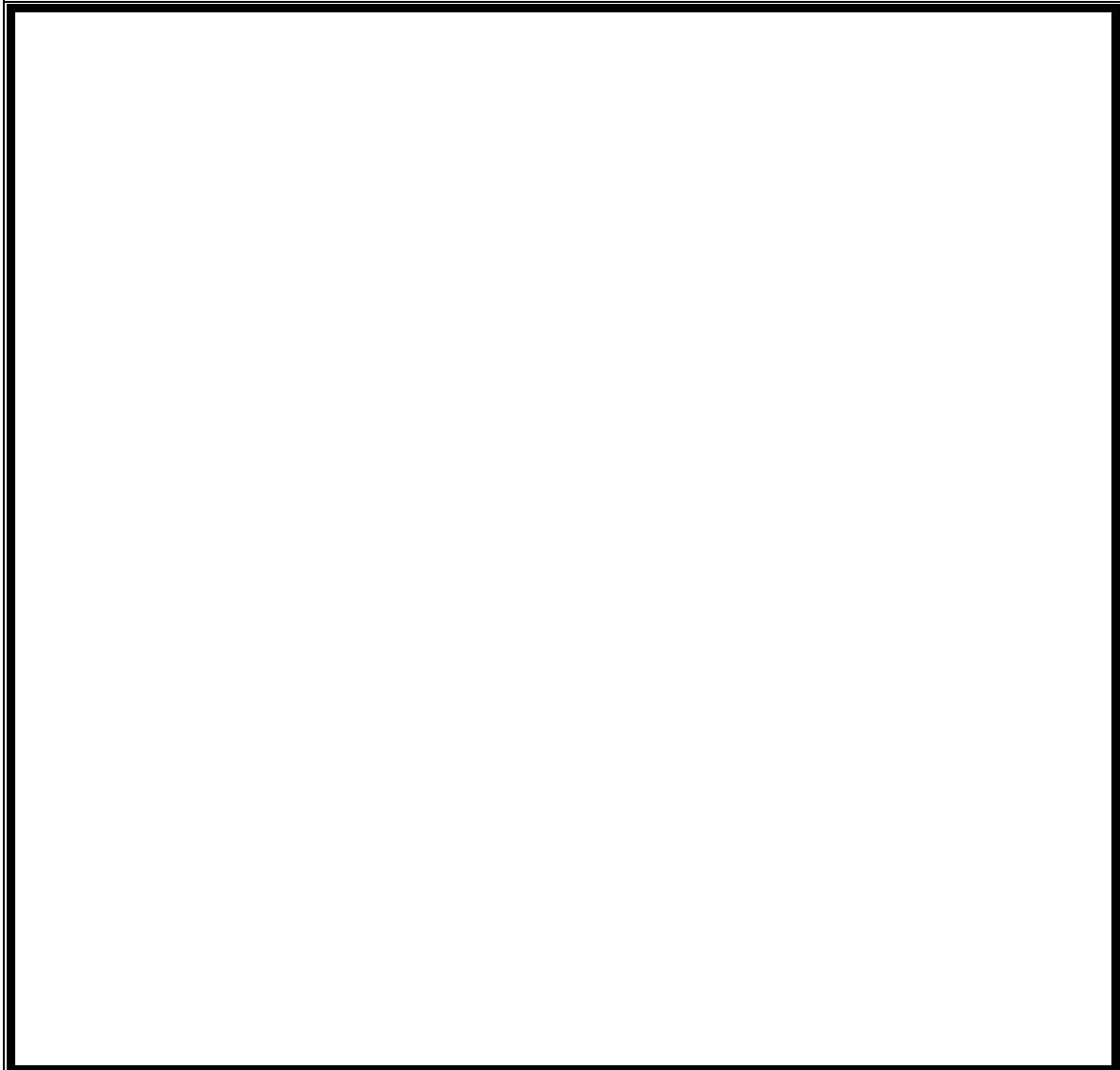
pomoc Na psík prišiel.

vytiahnuť nedala sa Repa.

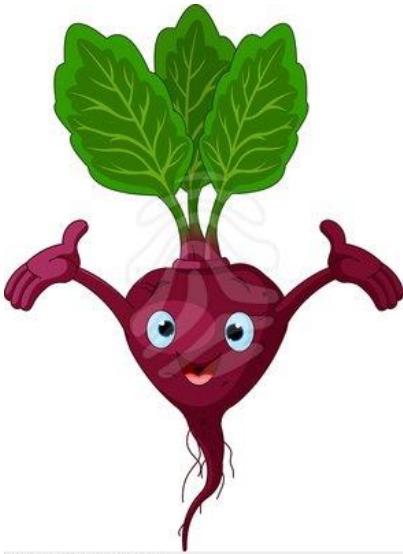
chutný obed Babka navarila.

spolu zvládli Nakoniec všetko.

22. Nakresli ilustráciu k rozprávke O repe

23. Čo je repa? Ovocie alebo zelenina?

Pixmac.cz 76295017

Červená repa, u nás známa pod názvom cvikla, **pochádza zo Stredomoria**. Vtedy sa jedli hlavne jej listy. Koreň sa využíval len na liečenie – napríklad proti bolestiam hlavy alebo zubov. Pre Slovanov však bola základnou surovinou a hrala dôležitú úlohu vo výžive obyčajných ľudí. **Písal o nej vo svojich knihách aj učiteľ národov J. A. Komenský**. Podľa neho sa koreň podával ako príloha k mäsu. Dá sa teda predpokladat, že ju jedli ako predchodkyňu zemiakov. Cvikla obsahuje mnoho vitamínov a minerálov. Veľké množstvo vitamínu C, vitamín E aj vlákninu.

24. Odpovedz na otázky

1. Odkiaľ pochádza červená repa?

2. Kto o nej písal v knihách?

3. Aké vitamíny obsahuje?

25. Roztried' potraviny na ovocie a zeleninu

mrkva, banán, jablko, petržlen, citrón, zeler, hrušky, zemiaky, hrozno, červená repa, mandarínky, kapusta, pomaranč, kel, slivka, jahody, kaleráb

zelenina

ovocie

Hruška, hruške tíško šušká,

asi máme tučné brušká.

Pozrite sa na banán,

to je ale chudý pán.

Najštíhlejší z nás je tu,

iste drží diétu.

Šepká zemiak fazuľke,

stretneme sa v polievke.

Mrkva kričí na papriku:

Najlepšia som na chlebíku!

26. Vypíš z básničky rýmy. Vzor: šušká – brušká

27. Zakrúžkuj slová, ktoré sa začínajú na tvrdú spoluhlásku

Hruška, hruške tíško šušká,

asi máme tučné brušká.

Pozrite sa na banán,

to je ale chudý pán.

Najstíhlnejší z nás je tu,

iste drží diétu.

Šepká zemiak fazuľke,

stretneme sa v polievke.

Mrkva kričí na papriku:

Najlepšia som na chlebíku!

28. Vyrieš hádanku.

Záplata na záplate a švíka nemá. _____

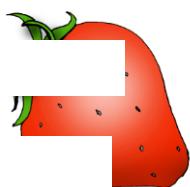
Nemá rúčky, nemá prsty, zato strúčky drží v hrsti. _____

Panička dlhá na plot sa šplhá. _____

Máme domček zelený, na izbičky delený, v nich drobné detičky – zelené guličky. Veľa je tých detí, ách! Ved' som predsa sladký ... _____

Z jari bolo nežným kvetom, na konári zrelo letom. Dnes je pekné, guľaté, vy ho ochutnáte.

V lese ju nájdete v červenej šatke, očká má privreté a líčka sladké. _____

29. Prečítaj báseň

Mandarinka v perinke

Schoval som si mandarínu
do posteľe pod perinku.
Skončiť v mojom brušku nechce,
pred spaním mi báseň šepce.

O Mande a o Rinke,
rozpráva mi v perinke.
Vraj tá Manda a tá Rinka,
vedia čo je mandarinka.

30. Vymysli nový nadpis básni.

31. Vypíš slová, ktoré sa začínajú na obojakú spoluhlásku:

Mandarinka, kaleráb, Rinka, ovocie, postieľka, spinkať, pomaranč, jablko, petržlen, jahoda, kapusta, kel, hruška, kaleráb, hrozno, ríbezle, melón, bruško, banán, černica

32. Odpovedz na otázky

Ako sa volá báseň o mandarinke?

Odpoved':

Kde bola schovaná mandarinka?

Odpoved':

Aké dve mená sú spomenuté v básni?

Odpoved'
.....

Kde nechce skončiť mandarínka?

Odpoved':
.....

33. Doplň do slov vhodné slová zo zátvorky.

(strom, kvetmi, tešili, jeseň, jablká, koláč, jablk, kompót)

V našej záhrade nám vyrástol ovocný Na jar zakvitol Všetci sme sa z toho Na budeme oberať Ked' ich obrieme, mamička upečie jablkový Zo zvyšných spoločne urobíme jablkový
.....

Nájdi ovocie a zeleninu.

S	L	I	V	K	A	E	H	H	L
S	F	H	J	K	L	I	J	R	K
P	J	A	B	L	K	O	M	U	A
O	W	C	N	K	L	O	P	Š	J
M	A	N	D	A	R	Í	N	K	A
A	C	B	N	H	Z	U	I	A	H
R	B	A	N	Á	N	X	Y	B	O
A	N	I	L	A	M	R	T	Z	D
N	B	N	M	K	L	O	W	A	A
Č	U	Č	O	R	I	E	D	K	A

34. Vyrieš slovnú úlohu

Na strome bolo 53 jablk. Ráno spadlo na zem 20 a večer ostalo na jabloni iba 3 jablká. Koľko jablk spadlo z jablone poobede?

Zápis

Spolu

Ráno.....

Ostalo

Poobede.....?

Výpočet

.....
.....
.....

Odpoveď

Poobede spadlo jablk.

35. Vyrieš slovnú úlohu

Dedko s babkou vysadili 60 mrkvíčiek. Maškrtný zajko im zjedol 10. Zuzka si to všimla a tak dosadila ešte 25. Koľko bolo spolu mrkvíčiek na poli?

Zápis

Vysadili

Zjedol

Dosadila

Spolu ?

Výpočet

.....
.....
.....

Odpoveď

Na poli bolo mrkvíčiek.

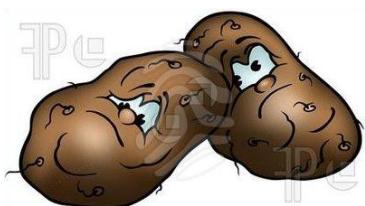
36. Čo z čoho jeme? Pospájaj čiarou.

Kvet

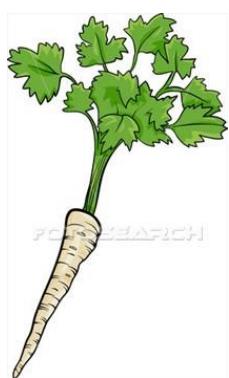

Koreň

Koreň

Plod

Listy

Koreň

37. Podčiarkni nesprávne tvrdenie.

Názov rozprávky z úvodu sa volá O repe, babke a dedkovi. Repa bola veľká hlboko zakorenena a nedala sa ľahko vytiahnuť. Babke a dedkovi preto prišli na pomoc aj iné zvieratká. Najprv prišiel kocúr, potom myš, Zuzka, psík a nakoniec tiger. Čahali, čahali, nakoniec repu aj tak nevytiahli.

38. Opravené vety prepíš sem.

39. Rozdel' slová na slabiky.

dunčo _____

mačka _____

dedko _____

babka _____

červená _____

repa _____

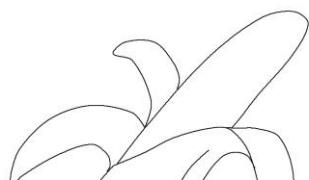
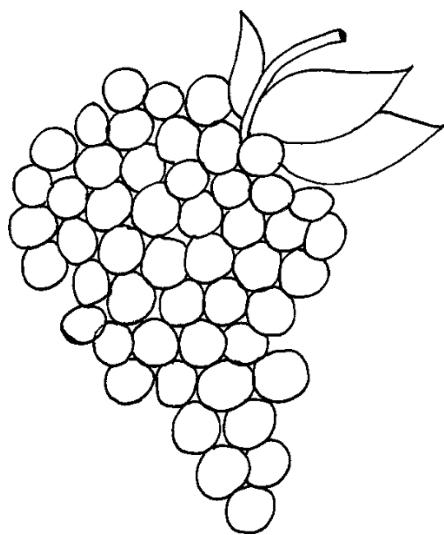
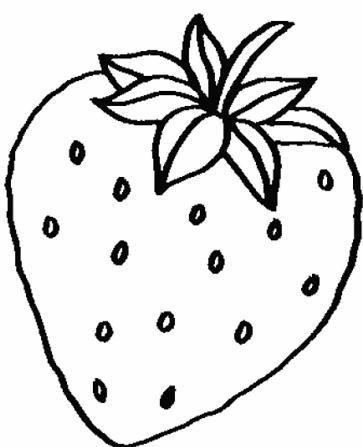
petržlen _____

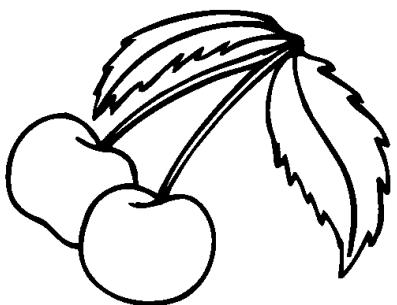
jahoda _____

jablko _____

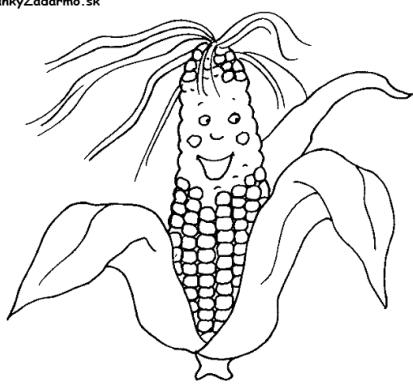
mandarínka _____

40. Vyfarbi iba ovocie.

OmalovánkyZadarmo.sk

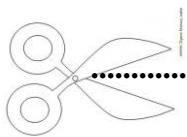
HTTP://ROZPRUHKY.UZ.CZ

40. Vytvor z poprehadzovaných slabík slová.

Kva- mr, trž-pe-len, da- man-ka-rín, la-cvik, pus-ta-ka, ka,-sliv, mia-ze-ky, reš-če-ne, ho-da-ja, le-ka-ráb, ler-ze, li-ma-na, ma-po-ranč, nán-ba, reš-eg, ka-hruš, šok-hrá, zu-ľa-fa, no-hroz

41. Opiš telo rastliny

Koreň

Stonka

List

Kvet